Монографія / Л.С. Горбунова, М.А. Дебич, В.В. Зінченко, І.М. Сікорська, І.В. Степаненко, О.М. Шипко / За ред. І.В. Степаненко. Київ : ІВО НАПН України. 2018. С. 226.

2. Біла книга з міжкультурного діалогу «Жити в гідному суспільстві як рівні» White Paper on Intercultural Dialogue «Living Together As Equals in Dignity» (2010) / ред.: І. І. Бабін, Б. С. Житнигор, С. Б. Житнигор та ін.; Всеукраїнська Академ. спілка спеціалістів проф. оцінки наук. досліджень і пед. діяльності. Одеса. 116 с. URL: https://shag.com.ua/ download/kniga-z-mijkuleturnogo-dialogu-jiti-razom-urivnosti-j-gidnost.doc (дата звернення: 20.03.2025)

3. Clark, D. (2018). A Call for Multiculturalism in Higher Education. Diverse: Issues In Higher Education. October 9. URL: https://diverseeducation.com/article/128883/ (дата звернення: 20.03.2025)

Батюк Катерина Юріївна
Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)
Наукова керівниця — к.е.н., доцент Бунда О.М

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СПІВПРАЦЯ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Світова економіка зазнає швидкої технологічної трансформації, де штучний інтелект (ШІ) є одним із ключових чинників змін. Його вплив відчувається як у високорозвинених країнах, так і у тих, що прагнуть активніше долучитися до глобальної економічної співпраці. Для усіх країн, що використовують інтеграцію ШІ відкриваються інноваційні можливості і водночас створюються нові виклики.

Прогрес у розвитку ШІ став можливим завдяки поєднанню кількох технологічних факторів. Важливу роль у розвитку ШІ відіграють високопродуктивні графічні процесори, тензорні процесори, нейронні процесори та центральні процесори. Ці технології дозволяють використовують сучасні нейронні мережі, що значно підвищує ефективність алгоритмів машинного навчання та дає змогу інтегрувати ШІ в такі сфери як: економіка, медицина, логістика, енергетика, освіта та оборона. Інтеграція ШІ у різні сектори економіки, стимулює інновації і відкриває нові можливості для розвитку країн (Згуровський,

2025).

Використання ШІ може стати потужним інструментом для модернізації важливих сегментів економіки, зокрема аграрного сектору, медицини, фінансів та логістики тощо. ШІ дає змогу оптимізувати ресурси, зменшити витрати та підвищити продуктивність, а також сприяє ефективному використанню значного обсягу даних для прийняття управлінських рішень. Зокрема, у доповіді Світового Банку зазначено, що ШІ може значно полегшити розвиток сільського господарства, медицини та інших галузей в країнах, що розвиваються, забезпечуючи прозорість управління та покращення міжнародної співпраці (World Bank, 2022). У звіті Міжнародного Валютного Фонду також підкреслено, що технології, зокрема ШІ, впливають на ринок праці, де до 40% робочих місць у світі можуть зазнати змін, а в розвинених країнах цей показник досягає 60% (Data, 2025). Це створює як можливості, так і виклики для країн в контексті перенавчання робочої сили та підвищення рівня освіти в IT-сфері.

На шляху до повноцінної цифрової інтеграції необхідно звернути увагу на недостатньо розвинену цифрову інфраструктуру, обмежену доступом до освіти в IT-сфері, нерівними умовами у сфері інтелектуальної власності та технологічної залежності від інших держав. Це ускладнює адаптацію до технологій необхідних для ефективної міжнародної співпраці.

Наприклад, у США компанії, такі як Google та IBM, вже активно впроваджують ШІ для покращення медичних діагностичних систем і автоматизації виробничих процесів, що суттєво підвищує продуктивність та знижує витрати. Ще одним яскравим прикладом міжнародної економічної співпраці в епоху ШІ є ініціатива Smart Africa, яка об’єднує понад 30 африканських країн з метою розвитку цифрової економіки (Transform Africa Summit, 2023). У співпраці з міжнародними партнерами, такими як Huawei, IBM і Світовий Банк, країни Африки впроваджують інтелектуальні платформи в сільському господарстві та електронному урядуванні (Annual Report, 2022).

Іншим важливим аспектом є мультикультурний контекст: впровадження ШІ у глобальному масштабі потребує врахування культурних, етичних та правових особливостей співпраці. Це вимагає не лише технічної, а й соціально-гуманітарної

адаптації технологій. В ЄС, відповідно до стратегії Digital Europe, особлива увага приділяється розвитку етичного та надійного ШІ, з інвестиціями у понад 1 мільярд євро на рік для підтримки інновацій у цифровому секторі (European Commission, 2025). Це сприяє створенню нових робочих місць, трансформації державного управління та посиленню конкурентоспроможності європейських компаній на глобальному ринку. Крім того, для ефективної адаптації до сучасних технологій країни мають забезпечити рівноправний доступ до технологій, навчальних програм і технічних можливостей, як це відзначено у звіті PwC, де прогнозується, що завдяки ШІ світовий ВВП може зрости на 14% до 2030 року (Anand S. Rao & Gerard Verweij, 2025).

Таким чином, майбутнє міжнародної економічної співпраці значною мірою залежить від здатності країн ефективно адаптуватися до цифрових реалій, забезпечити рівноправний доступ до технологій та активно долучатися до глобального діалогу з питань ефективного використання ШІ.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Згуровський М. (2025) Штучний інтелект змінює світ: шанси і виклики для України. *Газета "Світ"*. https://svit.kpi.ua/2025/01/31/штучний-інтелект-змінює-світ-шанси-і-в/.
2. Anand S. Rao and Gerard Verweij. (2025) Global artificial intelligence study: sizing the prize. *PwC*. https://www.pwc.com/gx/en/issues/artificial-intelligence/publications/artificial-intelligence-study.html.
3. Annual Report (2022). *Smart Africa*. https://smartafrica.org/.
4. Data. *International Monetary Fund*. https://www.imf.org/en/Data.
5. European Commission. *Shaping Europe's Digital Future: Artificial Intelligence*. https://digital-strategy.ec.europa.eu/
6. Transform Africa Summit (2023) Press Release Conclusions Distributions. *Smart Africa*. https://smartafrica.org/transform-africa-summit-2023-press-release-conclusions-distributions/.
7. World Bank. The World Bank Annual Report (2022): Helping Countries Adapt to a Changing World. *Open Knowledge Repository*. https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/659ec935-da4e-58a4-bec5-deca35992413.